

**Завдання II етапу Всеукраїнської олімпіади з економіки
2014 - 2015 навчальний рік
10 клас**

Задача 1 (10 балів).

Фірма «Neshog» функціонує в умовах досконалої конкуренції. Вона виробляє і продає 200 одиниць продукції за ціною 7 грн. за одиницю. Середні загальні витрати становлять 4,99 грн. Якщо фірма збільшить обсяг виробництва і обсяг продажу до 201 одиниці, то середні загальні витрати зростуть до 5 грн.

Визначте:

- 1) величину граничних витрат, якщо фірма збільшує обсяг виробництва та реалізації продукції з 200 до 201 одиниці;
- 2) чи повинна фірма, яка максимізує прибуток, збільшувати обсяг виробництва та реалізації продукції?

Задача 2 (20 балів).

Попит і пропозиція певного товару зображується кривими:

$$P = 80 - Q \text{ (попит)} \quad \text{та} \quad P = 20 + 2Q \text{ (пропозиція)}$$

Визначте:

- 1) параметри рівноваги на ринку цього товару;
- 2) якщо держава встановлює акцизний податок у розмірі 6 грн. на одиницю товару. Чому дорівнюватимуть нові параметри рівноваги (P_1 та Q_1)?
- 3) накресліть відповідний графік, вказавши на ньому, як розподіляються податки між покупцями і виробниками;
- 4) якою буде нова величина податкових надходжень у державний бюджет?
- 5) яка частина податкового тягаря ляже на покупців, а яка – на продавця даного товару?

Теоретичні питання (по 15 балів за кожне)

1. Що таке попит та пропозиція? Як досягається взаємодія попиту та пропозиції?
2. Що таке «корисність» і яким чином вона впливає на попит?

Тестові завдання (по 1 балу за кожне)

1. Прибуток дорівнює:

- А) виторг мінус податки й амортизація; Б) виторг мінус зарплата; В) актив мінус пасив;
Г) виторг мінус витрати.

2. Збільшення кількості покупців призводить до:

- А) зростання обсягу попиту за незмінної кривої попиту; Б) зменшення обсягу попиту за незмінної кривої попиту; В) зростання попиту; Г) зменшення попиту.

3. На пропозицію товару не впливає зміна:

- А) технології; Б) заробітної плати; В) попиту; Г) розміру субсидії.

4. Сукупна корисність зростає, коли гранична корисність:

- А) зменшується; Б) збільшується; В) зменшується, але є позитивною; Г) від'ємна.

5. Яка з проблем може бути розв'язана на мікроекономічному рівні:

- А) в який спосіб можна досягти рівня повної зайнятості? Б) що і скільки виробляти?
В) як позбутися інфляції? Г) як стимулювати економічне зростання?

6. Який з переліків значень сукупної корисності може бути використаний для ілюстрації закону спадної граничної корисності:

- А) 0, 150, 100, 50. Б) 0, 300, 400, 500. В) 0, 350, 370, 380. Г) 0, 100, 180, 380.

7. Під економічною категорією “власність” розуміють :

- А) володіння людиною матеріальними або духовними благами;
Б) юридично закріплене право володіти, розпоряджатися, використовувати блага, які належать людям; В) відношення між людьми з приводу присвоєння матеріальних і духовних благ; Г) сукупність прав власників.

8. Які два типи ринку включені в модель кругообігу?

- А) товарний і грошовий; Б) ринок домогосподарств і ринок фірм; В) грошовий ринок і ринок ресурсів; Г) споживчий ринок та ринок ресурсів.

9. Повна зайнятість ресурсів означає, що:

- А) всі придатні ресурси використовуються у виробництві. Б) всі природні ресурси використовуються у виробництві із найбільшою ефективністю. В) все працездатне населення країни зайнято у виробництві. Г) всі капітальні ресурси працюють на повну потужність.

10. Одним із чинників, що пояснює негативний нахил кривої попиту є:

- А) закон спадної граничної продуктивності; Б) закон пропозиції; В) закон спадної граничної корисності; Г) ефект масштабу.

11. На початку свого розвитку людство використовувало енергію повітря і води. Чому на початку III тисячоліття ми знову повертаємося до необхідності використання енергії повітря, сонця, води? Основною причиною є:

- А) боротьба за збереження довкілля; Б) прояви національних традицій; В) стилізація ландшафту для туристів; Г) зростання альтернативної вартості джерел енергії.

12. Зміна обсягу попиту визначається насамперед:

- А) темпами зростання грошових доходів покупців; Б) факторами, що впливають на індивідуальний вибір споживача; В) дією закону спадної граничної корисності; Г) динамікою цін товарів.

13. Якщо ринкова ціна нижча за рівноважну то:

- А) з'являються надлишки товарів; Б) виникає дефіцит товарів; В) формується ринок покупця; Г) падає ціна ресурсів.

14. Людина отримує ренту, якщо:

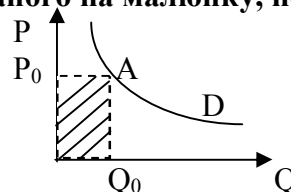
- А) продає землю; Б) здає в оренду власний ділянку землі; В) зберігає власні гроші у комерційному банку; Г) володіє акціями виробництва, на якому працює.

15. У схемі ринкового кругообігу плата за електроенергію сімейним кафе Гройсманів відображає рух:

- А) грошових потоків від домогосподарств на ринок товарів; Б) грошових потоків від фірм на ринок товарів і послуг; В) грошових потоків від фірм на ринок ресурсів; Г) грошових потоків від домогосподарств безпосередньо до фірм.

16. Площа прямокутника, заштрихованого на малюнку, показує:

- А) прибуток продавців;
Б) виторг продавців;
В) видатки продавців;
Г) обсяг попиту;

17. Фермер на своєму полі може вирощувати соняшник і пшеницю. Якщо він засадить усе поле соняшником, то збере 400 т, а якщо посіє пшеницю – то 100 т. Альтернативна вартість однієї тонни пшениці становить:

- А) альтернативну вартість точно визначити неможливо, тому що невідомо, скільки посіяно пшениці, а скільки посаджено соняшника; Б) 4 т соняшника; В) 1/4 т соняшника; Г) альтернативну вартість визначити неможливо, оскільки невідомі ціни.

18. Продуктивність праці на підприємстві визначається:

- А) сукупним обсягом виробництва; Б) кількістю працівників, що зайняті у виробництві; В) обсягом виробництва з розрахунку на одного виробника; Г) обсягом прибутковості з розрахунку на одного виробника.

19. Положення і нахил кривої байдужності для окремого споживача визначаються:

А) його уподобаннями і розмірами доходу; Б) цінами товарів; В) уподобаннями, доходом і цінами товарів; Г) тільки його уподобаннями.

20. В якій ситуації країна більше за все відмовляє собі в споживанні сьогодні на користь споживання завтра:

- А) А;
Б) В;
В) С;
Г) Д;

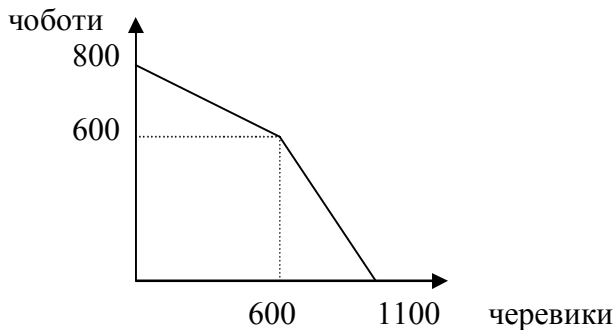
21. Припустимо, що дохід споживача складає 8 грн. Ціна товару А дорівнює 1 грн., а ціна товару Б — 0,5 грн. Яка з наступних комбінацій товарів знаходиться на бюджетній лінії:

- А) 8А і 1В; Б) 4А і 4В; В) 6А і 6В; Г) 5А і 6В.

22. Визначте, чим відрізняються економічні ресурси від факторів виробництва:

- А) нічим не відрізняються; Б) до факторів виробництва не включаються інформаційні ресурси; В) фактори виробництва — це економічні ресурси, які безпосередньо приймають участь у виробництві; Г) в фактори виробництва включається грошовий капітал.

23. Використовуючи найкращим чином можливості двох бригад, можна побудувати таку криву виробничих можливостей:

Яке з тверджень є невірним:

- А. Альтернативна вартість виробництва 600 чоботів дорівнює виробництву 500 черевиків. Б. Альтернативна вартість виробництва 600 чоботів дорівнює виробництву 600 черевиків. В. Альтернативна вартість виробництва 600 черевиків дорівнює виробництву 200 чоботів. Г. Коли обсяг виробництва черевиків становить 250, альтернативна вартість 1 чобота дорівнює 3 черевикам.

24. Підвищення курсу гривні відносно інших валют за інших рівних умов означає, що:

- А) японський автомобіль стане дорожчим для українських споживачів; Б) експорт української пшениці стане дешевшим для інших країн; В) відпочинок у Європі стане більш дорогим для жителів України; Г) імпортований сік стане менш дорогим для жителів України.

25. Земельна рента, яку одержить власник землі, збільшиться, якщо, за інших рівних умов:

- А) зменшиться ціна землі; Б) крива попиту на землю зрушиться ліворуч; В) збільшиться продуктивність землі як фактора виробництва; Г) знизяться ціни на сільськогосподарську продукцію.

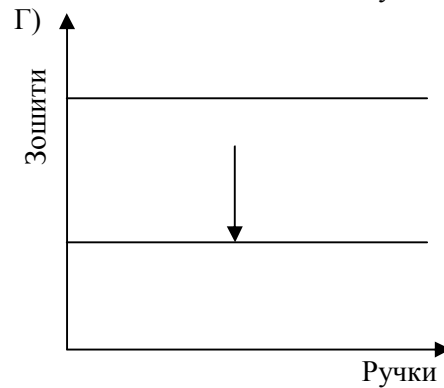
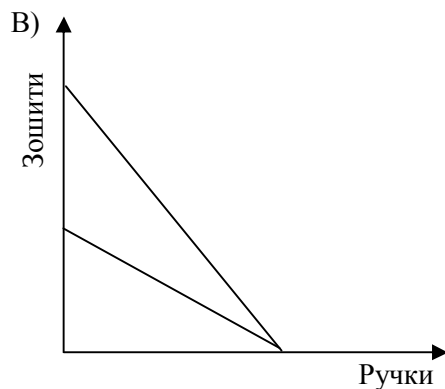
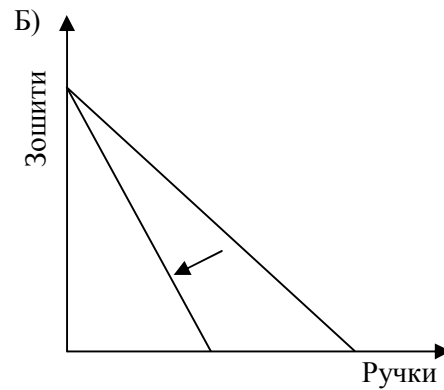
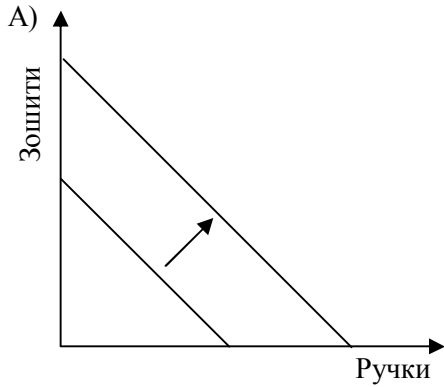
26. Що відбудеться на ринку мандаринів, якщо апельсинові гаї дуже постраждали від шкідників у цьому році:

- А) крива попиту зрушиться праворуч; Б) крива пропозиції зрушиться ліворуч; В) крива попиту зрушиться ліворуч; Г) крива пропозиції зрушиться праворуч;

27. Якщо ціна товару зросла з 1,5 грн до 2 грн, а обсяг попиту скоротився з 1000 до 900 одиниць, то коефіцієнт цінової еластичності дорівнює:

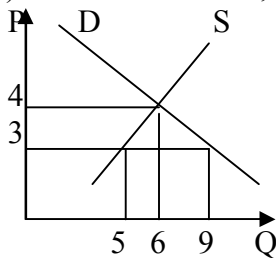
- А) 0,37; Б) 3,00; В) 2,71; Г) 0,33.

28. Учень вирішив придбати ручки за ціною X та зошити за ціною Y . Але виявилось, що ручки він зміг придбати за ціною $(X+10)$. Який графік відображає цю зміну:

29. На скільки змінився виторг виробників, якщо уряд встановив мінімальну ціну на рівні 3 грн:

А) збільшився на 12; Б) знизився на 9; В) знизився на 12; Г) збільшився на 9;

30. На цінову еластичність попиту не впливає:

А) наявність товару-субституту; Б) час пристосування до цінових змін; В) динаміка цін інших товарів; Г) частка споживчого бюджету, затрачуваного на даний товар.

Максимальна кількість балів за виконанні завдання – 90 балів.

Час виконання роботи – 150 хвилин.

Дата – 01 лютого 2015 року